

Cyngor Sir Ceredigion
Ceredigion County Council

Adroddiad Blynyddol y
Llywodraethwyr i Rieni
*Governors' Annual Report to
Parents*

Ysgol / School: Tal-y-bont

Blwyddyn / Year : 2023-2024

Cyflwyniad:

Mae'n ofynnol i Gyrff Llywodraethol ysgolion a gynhelir gynhyrchu Adroddiad Blynyddol i Rieni. Mae cynnwys yr adroddiad yn statudol, er gall Gyrff Llywodraethol ddewis i ychwanegu gwybodaeth allai fod yn ddefnyddiol.

Yr adroddiad blynyddol yw'r prif ddull ffurfiol y gall y Corff Llywodraethol ddangos eu hatebolrwydd i Rieni. Mae'n cynnig cyfle nid unig i gyfathrebu â Rhieni - yr hyn sydd wedi bod yn digwydd yn yr ysgol yn ystod y flwyddyn flaenorol ond hefyd i rannu cynlluniau'r Corff Llywodraethol ar gyfer hyrwyddo safonau uchel o gyflawniad addysgol ac i fynd ati i gasglu barn Rhieni am y dyfodol.

Mae'r Rheoliadau yn caniatáu i ysgolion ddarparu Adroddiad llawn yn unig i'r Rhieni sydd yn gofyn am gopi a chyhoeddi crynodeb ar gyfer yr holl Rieni.

Gellir cael mynediad i gopi o'r Adroddiad llawn ar wefan yr ysgol

<https://www.talybont.ceredigion.sch.uk>

neu drwy gysylltu â'r ysgol – **Ysgol Gymunedol Tal-y-bont, Tal-y-bont, Ceredigion. SY24 5HE**
01970 832276 prif@talybont.ceredigion.sch.uk

Introduction:

All Governing Bodies of maintained schools are required to produce an annual report to parents. The contents are statutory, however Governing Bodies may choose to add additional information which they think may be useful.

The Annual Report is the main formal means by which the Governing Body can demonstrate their accountability to parents. It provides an opportunity to not only engage with parents on what has been happening at the school during the previous year but to share the governing body's plans for promoting high standards of educational achievement and to actively seek the views of parents for the future.

The Regulations allow for schools to make available the full report only to those parents who request it, and to issue a summary report for distribution to parents.

Copies of the full report can be accessed via the school website

<https://www.talybont.ceredigion.sch.uk>

or by contacting the school on **Ysgol Gymunedol Tal-y-bont, Tal-y-bont, Ceredigion. SY24 5HE**
01970 832276 prif@talybont.ceredigion.sch.uk

ADRAN 1 – CRYNODEB O'R ADRODDIAD**SECTION 1 – SUMMARY REPORT**

Annwyl Riant / Gwarcheidwad

Fel Cadeirydd y Llywodraethwyr, mae'n bleser gennyf gyflwyno adroddiad blynyddol y llywodraethwyr am y flwyddyn 2023-2024.

Yn ystod y flwyddyn, cafodd yr holl ddisgyblion gyfle i fanteisio ar bob agwedd o fywyd yr ysgol yn ogystal ag yn y gymuned leol drwy gymryd rhan mewn cyngherddau a gweithgareddau cymunedol.

Cafodd pob disgybl gyfle i brofi gweithgareddau ehangach tu allan i'r ysgol drwy ymweliadau a chystadlaethau – lleol a sirol.

Mae'r holl brofiadau ychwanegol yn llesol i iechyd a datblygiad addysgiadol ac emosiynol y plant.

Hoffwn ddiolch i'r prifathro, athrawon, y staff cymorth, rhieni a chyfeillion yr ysgol am sicrhau bod plant Ysgol Tal-y-bont wedi cynnal a chadw safonau'r ysgol drwy'r flwyddyn. Cafodd hyn ei gydnabod yn arolwg Estyn, Mehefin 2024.

Ar ran y Llywodraethwyr, hoffwn ddiolch i holl staff yr ysgol am eu gwaith diflino a pharhaus i'r ysgol.

Dear Parent / Guardian

As Chair of the Governors, I am pleased to present the governors' annual report for the year 2023-2024.

During the year, all the pupils had the opportunity to take advantage of all aspects of school life as well as in the local community by taking part in concerts and community activities.

All pupils had the opportunity to experience wider activities outside the school through visits and competitions - local and county.

All the additional experiences are beneficial to the health and educational and emotional development of the children.

I would like to thank the headmaster, teachers, support staff, parents and friends of the school for ensuring that the children of Ysgol Tal-y-bont have maintained the school's standards throughout the year. This was recognized in the Estyn survey, June 2024.

On behalf of the Governors, I would like to thank all the school staff for their tireless and continuous work for the school.

Yn gywir / Yours sincerely,

Bethan Davies
Cadeirydd

1. Hysbyseb o Gyfarfod Blynyddol Rhieni/Llywodraethwyr i ddod *(os caiff ei gynnal o dan Adran 94 o Ddeddf Trefniadaeth Safonau Ysgolion (Cymru) 2013):
Notification of upcoming AGPM Meeting *(if held under Section 94 of the School Standards Organisation (Wales) Act 2013:

Dyddiad / Date	Dim / None
Amser / Time	
Lleoliad / Venue	
Pwrpas – Eitemau Agenda / Purpose -Agenda items	

Gweithredu ers y Cyfarfod Blynyddol diwethaf / Actions following the previous AGPM	
---	--

2. Gwybodaeth am seddi gwag Rhieni Llywodraethwyr / etholiadau sydd i ddod: Information regarding Parent Governor vacancies / upcoming elections:

Nifer y seddi gwag presennol ar gyfer Rhiant Lywodraethwyr / Number of current Parent Governor vacancies	1
---	---

Os oes gennych ddi-ddordeb mewn bod yn Rhiant Lywodraethwr ar y Corff Llywodraethol ac mae swydd wag, mi fydd angen i chi gwblhau ffurflen enwebu a gallwch ei gael o'r Ysgol neu'r Tîm Cefnogi Llywodraethwyr:

<http://www.ceredigion.gov.uk/preswylwr/ysgolion-ac-addysg/llywodraethiant-ysgolion/gwneud-cais-i-ddod-yn-llywodraethwr/>

01970 633676/685 llywodraethwyr@ceredigion.gov.uk

If you are interested in becoming a Parent Governor on the Governing Body and there is a vacancy, you will need to complete a nomination form which you can obtain from the School or from the Governor Support Team:

<http://www.ceredigion.gov.uk/resident/schools-education/school-governance/apply-to-become-a-governor/>

01970 633676/685 governors@ceredigion.gov.uk

3. Darpariaeth chwaraeon yn yr Ysgol a'r ddarpariaeth a wnaed ar gyfer gweithgareddau chwaraeon allgyrsiol / Sports provision at the School and extra-curricular sports activities:

Darpariaeth chwaraeon gan gynnwys gweithgareddau allgyrsiol:

Sports provision including extra-curricular activities:

Rydym wedi parhau i ddarparu gwersi addysg gorfforol wythnosol amrywiol gan gynnwys gwersi nofio rheolaidd i bawb.

Bu'r disgyblion hefyd yn cystadlu'n llwyddiannus mewn nifer o gystadlaethau lleol megis pêl-droed, pêl rwyd, hoci ac ym mabolgampau'r ardal yn erbyn ysgolion eraill ardal Aberystwyth. Buom hefyd yn cystadlu mewn pencampwriaethau a drefnwyd gan yr Urdd.

Bu'r Llysgenhadon Efydd yn trefnu gweithgareddau rheolaidd a chyffrous gan sicrhau bod pob plentyn ysgol yn cael cyfle i gymryd rhan.

We have continued to provide various weekly physical education lessons including regular swimming lessons for everyone.

The pupils also competed successfully in several local competitions such as football, hockey, netball, and in the area's sports against other schools in the Aberystwyth area. We also competed in championships organized by the Urdd.

The Bronze Ambassadors organized regular and exciting activities ensuring that every school child had the opportunity to participate.

ADRAN 2 – ADRODDIAD BLYNYDDOL LLAWN:

SECTION 2 – FULL ANNUAL REPORT:

1. Aelodaeth y Corff Llywodraethol / Governing Body Membership:

Cadeirydd ar gyfer y flwyddyn gyfredol: Chairman for the current year:	Bethan Davies (Cymunedol/Community)
--	-------------------------------------

Is-Gadeirydd am y flwyddyn gyfredol: <i>Vice-Chairman for the current year:</i>	Cathryn Lloyd-Williams (Rhiant/Parent)
--	--

Aelodaeth y Corff Llywodraethol / Governing Body Membership:

Enw / Name	Categori (e.e. ALI / Cymunedol / Rhiant) Category (e.g. LA / Community / Parent)	Cyfrifoldeb / Responsibility	Dyddiad Gorffen / Expiry Date
Catrin Davies	Awdurdod Lleol/Local Authority		Mai 2026
Rhian Nelmes	Awdurdod Lleol/Local Authority		Mawrth 2026
Helen Ovens	Cymunedol/Community		Gorffennaf 2024
Cathryn Lloyd Williams	Rhiant/Parent		Gorffennaf 2026
Stuart Whincupp	Rhiant/Parent		Gorffennaf 2028
Siwan Evans	Rhiant/Parent		Hydref 2028
Swydd wag	Staff sydd ddim yn dysgu/Non-teaching Staff		
Sara Hughes	Staff		Hydref 2027
Hefin Jones	Pennaeth		

Clerc i'r Corff Llywodraethol / Clerk to the Governing Body:

Enw / Name	Pauline Lucas
Cyfeiriad / Address	Adran y Llywodraethwyr, Canolfan Rheidol SY24 5BZ

Yn ystod y flwyddyn fe ddaeth cyfnod y canlynol ar y Corff Llywodraethol i ben:- Trish Huws. Hoffwn ddiolch yn fawr iddi am ei hymroddiad i'r ysgol ac am ei chyfraniad gwerthfawr dros y blynyddoedd.

During the year, the following's term of on the Governing Body came to an end:- Trish Huws. We would like to thank her very much for her commitment to the school and her valuable contribution over the years.

2. Datganiad Ariannol Llawn ar gyfer y flwyddyn flaenorol / Full Financial Statement for the previous year:

Atodwch datganiad ariannol llawn ar gyfer y flwyddyn flaenorol neu gwblhewch y tablau isod:
(Atodiad 1)

Attach full financial statement for the previous year or complete the tables below:
(Attachment 1)

3. Defnydd y Grant GDD / Use of the PDG Grant:

Swm y GAD a ddyrannir i'r Ysgol: / PDG amount allocated to the School:	£6,900
Sut mae'r Grant GAD wedi lleihau effaith tlodi ar gyrhaeddiad addysgiadol: <i>How the PDG grant has been used to reduce the impact of poverty on educational attainment:</i>	
Mae'r ysgol yn defnyddio Grant Amddifadedd Disgyblion (£6,900) i gyflogi staff cynorthwyol ychwanegol er mwyn cefnogi gwaith Llythrennedd a Rhifedd disgyblion penodol.	
Ein nod yw sicrhau fod pob unigolyn yn cael budd llawn o gwricwlwm a phrofiadau cymdeithasol yr ysgol. Mae'r ysgol yn cyfrannu'n sylweddol at gostau ymweliadau a gwibdeithiau er mwyn sicrhau fod pob unigolyn yn cael cyfle i fynychu	

ymweliadau addysgol megis gwersylloedd yr Urdd a gwylio perfformiadau gan chwmmnïau drama a mynychu gweithdai gan artistiaid. Rydym hefyd yn ariannu disgyblion cymwys i dderbyn gwersi offerynnol am ddim.

The school uses the Pupil Deprivation Grant (£6,900) to employ support staff to help promote the Literacy and Numeracy skills of specific pupils.

Our aim is to ensure that individuals take full advantage of the educational and social experiences available at the school. The school contributes money to ensure that individuals have the opportunity to participate in educational visits such as the Urdd Residential Centres and attending performances by theatre companies and workshops by artists. We also fund eligible pupils for free instrumental lessons.

4. Cyrchfannau y Disgyblion sydd yn ymadael / Destination of School Leavers:

Ysgolion Cynradd / Primary Schools:

Nifer y Disgyblion sydd yn gadael ar gyfer Ysgol Uwchradd ar ddiwedd y Flwyddyn Academaidd flaenorol: <i>Number of Pupils leaving for Secondary School at the end of the previous Academic Year:</i>						18
Yr Ysgol(ion) Uwchradd a'r nifer sydd yn mynychu: <i>The Secondary School (s) and the number attending:</i>	Ysgol Penweddig	9	Ysgol Penglais	2	Ysgol Aberaeron School	1
Gadawodd 12 disgybl ar ddiwedd Blwyddyn 6 yn Haf 2024. Mae 9 yn mynychu Ysgol Penweddig, 2 yn mynychu Ysgol Penglais, Aberystwyth ac 1 yn mynychu Ysgol Aberaeron. Rydym yn dymuno'r gorau i bawb ac yn diolch iddynt am eu cyfraniad gwerthfawr i fywyd a gwaith yr ysgol dros y blynyddoedd.						
<i>12 pupils left at the end of Year 6 in Summer 2024. 9 attend Ysgol Penweddig, 2 attend Ysgol Penglais, Aberystwyth and 1 attends Ysgol Aberaeron. We wish them all the best for the future and thank them for their contribution to the life and work of the school over the years.</i>						

5. Cysylltiadau gyda'r Gymuned / Links with the Community:

Cysylltiadau'r Ysgol gyda'r gymuned (i gynnwys cysylltiadau gyda'r Heddlu):

The School's links with the community (including links with the Police):

Profodd 2023-24 i fod yn flwyddyn brysur iawn arall. Fe wnaethom barhau gyda'n perthynas agos gyda sefydliadau a chymdeithasau lleol gan gynnwys cynnal ein gwasanaeth Diolchgarwch a'n cyngerdd Nadolig yng Nghapel Bethel a'r Eisteddfod yn y Neuadd Goffa.

Bu plant o'r ysgol yn cynnal cyngerdd yn yr Ystafell Gynnes yn y Neuadd Goffa a bu'r côr yn canu mewn parti i ddathlu 50 mlynedd o gyhoeddi Papur Pawb ac hefyd. Cynhaliwyd digwyddiadau cymdeithasol llwyddiannus iawn yn yr ysgol hefyd ac ar ddiwedd Tymor yr Haf daeth nifer o bobl o'r gymuned i'n cefnogi ein barbeciw blynyddol.

Roedd hi'n braf gweld y cysylltiad gydag aelodau tîm Ceredigion Actif yn parhau wrth iddyn nhw hyfforddi'r Llysgenhadol Efydd i gynnal sesiynau gyda'r plant.

Hoffwn ddiolch i aelodau'r CRhA am eu cefnogaeth i'r ysgol a sicrhau bod cyflenwad o arian ar gael i archebu adnoddau ac i fynd ar wibdeithiau niferus. Rydym ddiolchgar iawn i bawb sydd wedi gallu helpu'r ysgol mewn unrhyw ffordd yn ystod y flwyddyn, ac yn enwedig i'r criw ddaeth i'n cynorthwyo wrth i ni baratoi ar gyfer arolygiad ESTYN.

Mae'r bartneriaeth ffederal gydag Ysgol Craig yr Wylfa wedi parhau gyda'r staff a'r disgyblion yn mynychu rhai gweithgareddau a sesiynau hyfforddiant gyda'i gilydd.

Rydym yn ffodus iawn o'n cysylltiad â'r heddlu lleol. Trefnwyd sawl ymweliad i atgyfnerthu diogelwch cymunedol a / neu agweddau o blismona.

Hoffwn fanteisio ar y cyfle i ddiolch o galon i Gronfa Eleri am y nawdd i brynu matiau ioga ac i'r cynghorau lleol am gefnogi ein Clwb Brecwast ac am gyfrannu at gostau teithio wrth i ni gael gwersi Ysgol y Goedwig yng Nghoed Taliesin.

2023-24 proved to be another very busy year. We continued our close relationship with local organizations and societies including holding our Thanksgiving service and our Christmas concert in Capel Bethel and the Eisteddfod in the Memorial Hall.

Children from the school held a Christmas Concert in the Warm Room in the Memorial Hall and the school's choir performed in a party to celebrate 50 years since Papur Pawb was first printed. Very successful social events were held at the school too and at the end of the Summer Term many people from the community came to support us at our annual barbecue.

It is pleasing to note that the link with the Ceredigion Actif team members continued as they trained the Bronze Ambassador to hold sports sessions with the children.

I would like to thank the members of the PTA for their support for the school and ensure that there is a supply of money available to order resources and to go on numerous excursions. We are very grateful to everyone who has been able to help the school in any way during the year and especially to those who came to help us in the weeks leading up to ESTYN's inspection.

The federal partnership with Ysgol Craig yr Wylfa has continued with the staff and pupils attending some activities and training sessions together.

We are very fortunate in our association with the local police. Several visits were organized to reinforce community safety and / or aspects of policing.

I would like to take this opportunity to sincerely thank Cronfa Eleri for the grant to buy yoga mats and to the local councils for supporting our Breakfast Club and for subsidising transport costs when the children had Forest Schools activities in Coed Taliesin.

6. Polisiâu / Strategaethau a fabwysiadwyd gan y Corff Llywodraethol: Policies / Strategies adopted by the Governing Body:

Mae staff a llywodraethwyr yn adolygu polisiâu yn rheolaidd ac yn mabwysiadu polisiâu'r Cyngor Sir yn ein cyfarfodydd tymhorol.

Staff and governors regularly review policies and adopt the County Council's policies at our termly meetings.

7. Dyddiadau Tymor ac Amser Sesiynau / Term Dates and Session times:

Atodwch Dyddiadau Gwyliau Ysgol ar gyfer y Flwyddyn Academaidd (ar gael ar wefan yr Awdurdod Lleol)

Attach School Holiday Dates for the Academic Year (can be obtained from the LA website).

8. Newidiadau i Brosiectws yr Ysgol ers llynedd / Changes to the School Prospectus since last year:

Gwnaed llawer o fân newidiadau i gynnwys Prosiectws yr Ysgol yn ystod proses adolygu wrth inni baratoi ar gyfer Cwricwlwm i Gymru. Gellir gweld y Prosiectws diwygiedig ar wefan yr ysgol.

Many minor changes were made to the content of the School Prospectus during a review process as we prepare for the Curriculum for Wales. The revised Prospectus can be found on the school website.

9. Y Cwricwlwm / The Curriculum:

Datganiad Cwricwlwm yr ysgol / The school's Curriculum Statement:

Gwybodaeth ynglŷn â chwricwlwm a dulliau addysgu yn yr ysgol / *Information regarding the curriculum and teaching methods at the school:*

Darpariaeth i Ddisgyblion ADY / *Provision of ALN Pupils:*

Pennaeth (cyfrifoldeb dros CPA) – Mr Hefin Jones – **Headteacher (responsible for staff PPA time)**

Pennaeth Cynorthwyol ac Athrawes Blwyddyn 3 a 4 – Miss Sioned Morris – **Assistant Headteacher and Years 3 and 4 Teacher**

Athrawes Dosbarth Derbyn, Blwyddyn 1 a 2 – Mrs Llio Rhys – **Reception, Years 1 and 2**

Blwyddyn 5 and 6 – Mrs Sara Hughes a Mr Hefin Jones – **Years 5 and 6**

Staff Cynorthwyol – Eleri Hopkins, Vicky Joseph, Claire Jones, Iona Sawtell (Cynorthwywyr Addysgu / **Teaching Assistants**), Claire Jones (Swyddog Gweinyddol / **Administration**), Jennifer Jones, Natalie Evans (Gegin / **Kitchen**), Ruslana Johnson (Glanhau / **Cleaning**).

Hoffwn fanteisio ar y cyfle i ddiolch yn fawr i Linsey Glover am ei chyfraniad pwysig i fywyd a gwaith yr ysgol dros y blynyddoedd diwethaf. Pob hwyl iddi nhw wrth iddynt ddilyn llwybrau gyrfa newydd.

Hoffwn ddiolch yn ddiffuant i'r holl staff a'r disgyblion am eu hymroddiad i'r ysgol yn ystod y flwyddyn. Trwy gydweithio'n agos maent wedi dyfalbarhau gyda'r addysgu ac wedi parhau i sicrhau bod lles a hapusrwydd y plant yn flaenoriaeth. Hoffwn ddiolch o galon i chi gyd am eich gwaith diflino dros yr ysgol.

Blaenoriaethau		
Blaenoriaeth 1 Parhau i ddatblygu prosesau asesu ac olrhain cynnydd y disgyblion.	Blaenoriaeth 2 Sicrhau bod rôl strategol y CADY yn datblygu ar draws y ddwy ysgol er mwy gwreiddio ymhellach gweithdrefnau y rhaglen trawsnewid ADY. Sicrhau bod rôl Cydlynnydd MDPH Iechyd a Lles yn gwreiddio ymhellach ar draws y ddwy ysgol.	Blaenoriaeth 3 Datblygu ymhellach agweddau disgyblion at eu dysgu gan gynnwys datblygu annibyniaeth, gwytnwch a dyfalbarhad er mwyn sicrhau mwynhad yn eu dysgu.

Yn ystod 2023 – 2024, roedd oddeutu 20% o ddisgyblion yn cael cymorth gyda'u dysgu. Tua 30% o blant sy'n byw mewn cartrefi lle mae o leiaf un o'r rhieni'n siarad Cymraeg, ond o weithio'n galed yn yr ystafelloedd dosbarth, rydym yn falch iawn bod bron pawb yn gallu siarad Cymraeg yn rhugl erbyn diwedd CA2. Mae canran y plant sydd â hawl i brydau ysgol am ddim wedi gostwng i lai na 10%.

Mae adeilad yr ysgol yn cynnwys neuadd, 5 ystafell ddosbarth o fewn y prif adeilad ynghyd ag ystafell ddosbarth symudol, swyddfa, cegin a thoiledau. Mae yma iard, cae chwarae sylweddol, lloc ar gyfer plant y Cyfnod Sylfaen a gardd yn rhan o'r ysgol hefyd. Er mwyn diogelwch y plant mae ffens bob ochr i adeilad yr ysgol.

Mae'r ysgol yn gwneud pob ymdrech i sicrhau fod anghenion y disgyblion yn cael eu diwallu fel eu bod yn gallu cyrraedd eu potensial fel unigolion. Bu gallu parhau i gyflogi staff cynorthwyol o'r safon uchaf yn hanfodol i ddatblygiad nifer sylweddol o blant dros y flwyddyn ac rydym yn ddiolchgar i bawb am eu gwaith diflino a'u hymroddiad i'r ysgol.

Does dim plentyn â datganiad o addysg arbennig yn yr ysgol ar hyn o bryd.

Mae prosesau monitro'r ysgol wedi tynnu sylw at y ffaith bod ansawdd ac amrywiaeth profiadau dysgu disgyblion ymhob dosbarth yn dda gyda rhai agweddau rhagorol. Mae staff yn adolygu'r cwricwlwm o ganlyniad i ddatblygiadau newydd ac yn addasu yn unol â hynny. Maent wedi bod yn targedu'r ddarpariaeth yn y dosbarthiadau o ganlyniad i gyflwyno Cwricwlwm i Gymru yn unol â blaenoriaethau cenedlaethol ac mae nifer o raglenni ymyrraeth wedi'u rhoi ar waith yn gadarn i ganolbwyntio ar sgiliau darllen, sillafu, rhifedd ac ar fedrau cymdeithasol disgyblion.

Mae gan yr ysgol bolisi Addysg Cyd-berthynas a Rhywioldeb cyfredol.

I would like to take this opportunity to thank Linsey Glover for her valuable contribution to work in the school. Best wishes to Linsey as she pursues new career paths.

I would like to sincerely thank the staff and the children for working hard to improve the provision at the school. By working closely together they have persevered with the teaching and have continued to ensure that the welfare and happiness of the children is a priority. I would like to thank you all wholeheartedly for your dedication to the school.

Priorities

Priority 1: *Continue to develop assessment processes and track pupils' progress.*

Priority 2: *Ensure that the strategic role of the ALN develops across both schools to further embed the ALN transformation program procedures.*

Ensure that the role of AoLE Health and Wellbeing Coordinator takes root further across both schools.

Priority 3: *Further develop pupils' attitudes to learning including developing independence, resilience, and perseverance in order to ensure enjoyment in their learning.*

During 2023 - 2024 approximately 20% of pupils had additional learning needs. About 30% of children live in homes where at least one of the parents speaks Welsh, but by working hard in the classrooms, we are delighted that almost everyone can speak Welsh fluently by end of KS2. The percentage of children entitled to free school meals fell to under 10%.

The school building comprises a hall, 5 classrooms within the main building as well as a mobile classroom, office, kitchen and toilets. The school also has a yard, a large playing field, an enclosure for Foundation Phase children and a garden. For the safety of the children there is a fence flanking the school building.

The school's monitoring processes have drawn attention to the fact that the quality and variety of pupils' learning experiences in each class is good with some excellent aspects. Staff reviewed our curriculum due to new developments and adapted accordingly. They have been targeting the provision in the classes because of the introduction of the Curriculum for Wales in line with national priorities and a number of intervention programs have been firmly implemented to focus on reading, spelling, numeracy skills and social skills pupils.

The school makes every effort to ensure that pupils' needs are met so that they can reach their potential as individuals. The ability to continue employing top quality support staff is crucial to the development of a significant number of children over the year and we are grateful to all for their work and dedication to the school.

There are currently no children with a statement of special education at the school.

The school has a current Relationships and Sexuality Education policy.

10. Iaith / Language:

Categori Iaith yr Ysgol / School's Language Category:

CYMRAEG / **WELSH**

Gwybodaeth ynglŷn â defnydd yr iaith Gymraeg yn yr ysgol (gan ddisgyblion o bob grŵp oedran):
Information regarding the use of Welsh language in the school (by pupils of all age groups):

Mae Ysgol Tal-y-bont yn ysgol gynradd Gymraeg. Yn y Cyfnod Sylfaen mae'r profiadau dysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn anelu at fod yn 100%. Cyflwynir Saesneg fel pwnc yng Nghyfnod Allweddol 2 ac mae'r profiadau dysgu trwy gyfrwng y Gymraeg yn y cyfnod allweddol yma oddeutu 75%.

At ei gilydd, mae'r plant yn datblygu dealltwriaeth dda o'r Gymraeg ac yn defnyddio geirfa a chystrawen y Gymraeg yn gywir ar y cyfan. Rydym wedi canolbwyntio ar ddysgu a defnyddio patrymau iaith syml yn gywir er mwyn gwella eu medrau llafar.

Ysgol Tal-y-bont is a Welsh-medium primary school. In the Foundation Phase the learning experiences through the medium of Welsh aim to be 100%. English is introduced as a subject in Key Stage 2 and the learning experiences through the medium of Welsh in this key stage are around 75%.

Overall, the children develop a good understanding of the Welsh language, and they use vocabulary and syntax correctly. We have focused on learning and using simple language patterns correctly to improve oral skills.

11. Cyfleusterau Toiledau (gan gynnwys trefniadau glanhau) / Toilet Facilities (including cleaning arrangements):

Mae toiledau ar gyfer plant ac oedolion yn y prif adeilad. Mae yna hefyd doiled ar gyfer y staff cymorth (glanhau / cegin). Mae'r toiledau'n cael eu glanhau bob diwrnod ysgol ac mae'r staff yn monitro eu glendid.

There are toilets for children and adults in the main building. There is also a toilet for the support staff (cleaning / kitchen). The toilets are cleaned every school day and the staff monitor their cleanliness.

12. Bwyta ac Yfed iach / Healthy Eating and Drinking:

Gweithredu a wnaethpwyd gan yr ysgol i hyrwyddo bwyta ac yfed iach:

Action taken by the school to promote healthy eating and drinking:

Mae'r ysgol yn rhan o 'Fenter Ysgolion iach' Ceredigion ac yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod y disgyblion yn dysgu'r agwedd hon mewn ffordd ymarferol a chyfleus. Credwn fod gan y mwyafrif o blant ddealltwriaeth dda o'r angen i feithrin agweddau personol iach; gan gynnwys ffitrwydd ac mae'r trefniadau effeithiol hynny'n bodoli i hyrwyddo buddiannau byw yn iach i ddatblygu ffitrwydd disgyblion.

Mae'r ysgol hefyd yn hybu egwyddorion Eco-Ysgolion mewn gwarsi yn y dosbarth a thu allan pan mae'n addas gwneud hynny.

CLWB BRECWAST

Rydym yn falch iawn o'r ymdrechion i gadw'r ddarpariaeth bwysig yma. Hoffwn ddiolch i chi, fel rhieni, am gefnogi'r clwb, ac i'r staff am eu gwaith. Weithiau, bydd hyd at 50% o'r plant yn defnyddio'r Clwb Brecwast.

The school is part of the Ceredigion 'Healthy Schools Initiative' and makes every effort to ensure that pupils learn this aspect in a practical and convenient way. We believe that most children have a good understanding of the need to foster healthy personal attitudes; including fitness and those effective arrangements exist to promote the benefits of healthy living to develop pupils' fitness.

The school also promotes the principles of Eco-Schools in classroom and outdoor lessons when it is appropriate to do so.

BREAKFAST CLUB

We are very proud of the efforts to keep this important provision here. I would like to thank you, as parents, for supporting the club, and to the staff for their work. At times, up to 50% of the children use the Breakfast Club.

Deiseb rhieni a chyfarfodydd:**Parental petitions and meetings:****1. Deiseb / Petitions:**

Mae Deddf Safonau a Thrafnidiaeth Ysgolion (Cymru) 2013 yn darparu trefniadau sydd yn galluogi rhieni i ofyn am gyfarfod gyda'r Corff Llywodraethol. Bydd angen i rieni gyflawni pedwar gofynion statudol wrth ofyn am gyfarfod, sy'n cynnwys:

The School Standards Act 2013 (Section 94) provides arrangements whereby parents can request a meeting with the Governing Body. Parents will need to fulfil four statutory requirements when requesting a meeting which include:

1.	Dylid deiseb cael ei chyflwyno gyda llofnod 10% o ddisgyblion cofrestredig neu rieni 30 o ddisgyblion cofrestredig (pa bynnag yw'r isaf). <i>A petition should be presented with the signatures of the parents of 10% of registered pupils or the parents of 30 registered pupils (whichever is the lower).</i>
2.	Rhaid i bwrpas y cyfarfod bod i drafod materion sy'n berthnasol i'r ysgol. <i>The meeting must be of the purpose to discuss matters relating to the school.</i>
3.	Uchafswm o gyfarfodydd gall rieni alw mewn blwyddyn ysgol ydy tri (3). <i>The maximum number of meetings that parents can request in a school year is three (3).</i>
4.	Rhaid bod digon o ddyddiau ysgol fod ar ôl mewn blwyddyn i gynnal cyfarfod. <i>There must be sufficient school days left in the year to allow a meeting to be held.</i>

Mae gofynion statudol ychwanegol ynghylch y cyfarfod yn cynnwys:**Further statutory requirements regarding the meeting include:**

1.	Rhaid i'r Cyfarfod cael ei gynnal o fewn 25 diwrnod ysgol o dderbyn y deiseb. <i>The Meeting must be held within 25 school days of receiving the petition.</i>
2.	Mae cyfnod y 25 diwrnod yn dechrau y diwrnod ar ôl derbyn y deiseb. <i>The 25 day period commences the day after receipt.</i>
3.	Os oes angen cynnal cyfarfod arall o ganlyniad i ddeiseb wahanol, ni fydd y cyfnod 25 diwrnod hwnnw yn dechrau tan y diwrnod ar ôl i'r gyfarfod arall cael ei gynnal. <i>If another meeting is required as a result of a different petition, the 25 day period will not commence until the day after the other meeting has been held.</i>
4.	Bydd y cyfarfodydd yn agored i holl rieni o ddisgyblion cofrestredig yn yr ysgol, y Pennaeth ac unrhyw berson arall caiff eu gwahodd gan y Corff Llywodraethol. <i>Meetings will be open to all parents of registered pupils at the school, the headteacher and any other person invited by the Governing Body.</i>

5.	Rhaid i hysbysiad o gyfarfodydd i rieni gynnwys y dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfod a'r mater(ion) i'w trafod. <i>Notification of meetings to parents must include the date, time and venue of the meeting and the matter(s) to be discussed.</i>
----	--

Rhaid i'r Corff Llywodraethol hysbysu'r rhieni'n flynyddol am yr hawl i gyflwyno deiseb am gyfarfod gan ddefnyddio'r pwerau a ddarperir gan Adran 94.

The Governing Body must inform parents annually of the right to petition a meeting using the powers provided by Section 94.

NEWIDIADAU I

GYFARFODYDD BLYNYDDOL Y RHINIEN / LLYWODRAETHWYR (2013)

Mae Adran 94 y Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013 (y Ddeddf) yn gwneud newidiadau pwysig i'r trefniadau deddfwriaethol blaenorol oedd yn ymwneud â Chyfarfodydd Blynyddol y Rhieni/Llywodraethwyr. Mae'n darparu trefniadau newydd lle gall rhieni ofyn am gyfarfod gyda chorff llywodraethol.

Fodd bynnag, bydd angen i'r rhieni fodloni pedwar (4) gofyniad statudol wrth alw cyfarfod sef:-

- (i) rhaid i rieni 10% o'r disgyblion cofrestredig, neu rieni 30 o'r disgyblion cofrestredig (pa un bynnag sydd isaf) arwyddo deiseb yn gofyn am gyfarfod;
- (ii) rhaid mai diben y cyfarfod yw trafod materion sy'n ymwneud â'r ysgol;
- (iii) y nifer fwyaf o gyfarfodydd y gall rhieni ofyn amdanynt o fewn unrhyw flwyddyn ysgol yw tri (3);
- (iv) rhaid bod yna ddigon o ddiwrnodau ysgol ar ôl yn y flwyddyn ysgol i ganiatáu cyfarfod.

At hynny:-

- (a) rhaid cynnal y cyfarfodydd cyn diwedd cyfnod o 25 niwrnod;
- (b) mae'r cyfnod o 25 niwrnod yn cychwyn y diwrnod ar ôl derbyn y ddeiseb, ond nid yw'n cynnwys unrhyw ddiwrnod nad yw'n ddiwrnod ysgol;
- (c) os oes angen cynnal cyfarfod arall o ganlyniad i ddeiseb wahanol, ni fydd y cyfnod o 25 niwrnod yn dechrau tan y diwrnod ar ôl cynnal y cyfarfod arall;
- (ch) rhaid bod digon o ddyddiau ar ôl yn y flwyddyn ysgol i gynnal cyfarfod cyn diwedd y cyfnod o 25 niwrnod;
- (d) bydd cyfarfodydd yn agored i holl rieni'r disgyblion cofrestredig yn yr ysgol, y Pennaeth ac unrhyw un arall a wahoddir gan y corff llywodraethol;
- (dd) mae'n rhaid i hysbysiad y cyfarfodydd i'r rhieni gynnwys dyddiad, amser a lleoliad y cyfarfod ynghyd â'r mater neu faterion i'w trafod.

Bydd angen i gyrff llywodraethu roi gwybod i'r rhieni yn flynyddol am yr hawl i ddeisebu cyfarfod trwy ddefnyddio'r pwerau a ddarperir gan Adran 94.

CHANGES TO THE ANNUAL PARENT/GOVERNOR MEETINGS (2013)

Section 94 School Standards and Organisation (Wales) Act 2013 (the Act) makes important changes to the previous legislative arrangements in respect of the Annual Parent/Governor Meetings. It provides new arrangements whereby parents can request a meeting with a governing body.

However, the parents will need to satisfy the four (4) statutory requirements when calling a meeting which are as follows:-

- (i) that the parents of 10% of registered pupils, or the parents of 30 registered pupils (whichever is the lower) must sign a petition requesting a meeting;
- (ii) the meeting must be for the purpose of discussing matters relating to the school;
- (iii) the maximum number of meetings that parents can request in any school year is three (3);
- (iv) there must be sufficient school days left in the school year to allow a meeting to be held.

Further:-

- (a) meetings must be held before the end of a 25 day period;
- (b) the 25 day period commences the day after receipt of the petition but does not include any day which is not a school day;
- (c) if another meeting is required to be held as a result of a different petition the 25 day period will not commence until the day after the other meeting has been held;
- (d) there must be sufficient days left in the school year to allow a meeting to be held before the end of the 25 day period;
- (e) meetings will be open to all parents of registered pupils at the school, Head and any other person invited by the governing body;
- (f) notification of meetings to parents must include the date, time and venue of the meeting and the matter or matters to be discussed.

Governing bodies will need to inform the parents annually of the right to petition a meeting using the powers provided by Section 94.